

Sygn. akt I KK 85/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 29 marca 2022 r.,

spraw **P. O.**

skazanego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 31 § 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 23 września 2021 r., sygn. akt II AKa (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 21 kwietnia 2021 r., sygn. akt III K (...)

**oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a kosztami
sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża skazanego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2021 r., sygn. akt III K (...), uznał P. O. winnym usiłowania popełnienia zbrodni zabójstwa i przy zastosowaniu instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności.

Od tego wyroku apelacje złożyli obrońca P. O. oraz oskarżyciel publiczny.

Po rozpoznaniu tych środków odwoławczych Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 23 września 2021 r., sygn. akt II AKa (...), zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Obrońca P. O. w kasacji od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) zarzucił rażące naruszenie prawa mające istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest przepisów: art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. (zarzut z pkt 1), art. 433 § 2 k.p.k.

w zw. z art. 410 k.p.k. (zarzut z pkt 2), art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. (zarzut z pkt 3), art. 5 § 2 k.p.k. (zarzut z pkt 4).

Prokurator Rejonowy w P. w pisemnej odpowiedzi na kasację, wniósł o oddalenie kasacji obrońcy skazanego P. O. jako oczywiście bezzasadnej (por. pismo z dnia 24 stycznia 2022 r., PR 3Ds. (...)).

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego P. O. jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Rozważania mające na celu wyjaśnienie powodów wydania przez Sąd Najwyższy uzasadnianego rozstrzygnięcia należy rozpocząć od przypomnienia, że kasacja strony jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym od prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego, a nie od orzeczenia pierwszoinstancyjnego, co jasno wynika z treści art. 519 k.p.k. Oznacza to, że w kasacji nie można podnosić zarzutów typowych dla postępowania apelacyjnego w którym przecież poddaje się kontroli orzeczenie pierwszoinstancyjne. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy w toku postępowania odwoławczego dojdzie do tzw. „efektu przeniesienia”, czyli zaabsorbowania do orzeczenia sądu *ad quem* uchybień popełnionych przez sąd *a quo*. Należy też podkreślić, że kontrolą kasacyjną objęte są kwestie wyłącznie prawne, i to zawężone do kategorii uchybień wymienionych w art. 523 § 1 k.p.k., popełnionych przez sąd odwoławczy. Specyfika i wyjątkowość postępowania kasacyjnego nie pozwala zatem na prowadzenie w nim dublującej, „trzecioinstancyjnej” kontroli orzeczenia sądu pierwszej instancji (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2015 r., IV KK 8/15, LEX nr 1666908). Charakter kasacji, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia wnoszonego od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, z powodu rażącego naruszenia przez ten sąd prawa, nie pozwala również na kwestionowanie w tym środku poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2016 r., V KK 457/15, LEX nr 1991147). Wymogów tych nie można traktować instrumentalnie jedynie markując, że kasacja dotyczy błędów prawnych popełnionych przez sąd odwoławczy, a w istocie podnosząc zarzuty przeciwko rozstrzygnięciom zawartym w orzeczeniu pierwszej instancji, które było przecież wcześniej poddane już kontroli apelacyjnej. Nieprawidłowe

zatem nazwanie przez skarżącego wadliwości polegającej na przyjęciu za podstawę wyroku błędnych ustaleń faktycznych „naruszeniem prawa materialnego” nie może prowadzić do ignorowania ustawowej regulacji podstaw kasacji, a tym samym nie tylko zobowiązywać, ale i nawet uprawniać instancji kasacyjnej do badania - pod pozorem rozpoznawania "zarzutu naruszenia prawa" - zasadności ustaleń faktycznych przyjętych z podstawę zaskarżonego wyroku (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2007 r., IV KK 362/06). W świetle powyższego oczywiście bezzasadny jest zarzut podniesiony w punkcie 3 kasacji. Można powiedzieć, że zarzut ten jest zarzutem obrazy prawa materialnego „wyłącznie z nazwy”. Sąd Najwyższy nie może bowiem podzielić poglądu, który legł u jego podstaw, że przy zarzucie obrazy prawa materialnego za punkt wyjścia należy przyjmować nie to co sąd ustalił, lecz to co sąd powinien był ustalić. Tak bowiem ujmowany zarzut obrazy prawa materialnego jest w istocie zarzutem błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku (por. też Zb. Doda, A. Gaberle, *Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Komentarz*, tom II. Kontrola odwoławcza w procesie karnym, Warszawa 1997, s. 109). Na marginesie można wskazać, że identyczny zarzut postawiono wcześniej w apelacji obrońcy P. O. i został on słusznie potraktowany przez Sąd Apelacyjny w (...) właśnie jako zarzut błędnych ustaleń faktycznych odnoszących się do zamiaru sprawcy. Stanowisko Sądu Apelacyjnego w (...), działającego jako sąd odwoławczy, w tym zakresie zostało rzetelnie i precyzyjnie uargumentowane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (vide s. 17-20 sporządzonego na formularzu uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku).

Również za całkowicie bezzasadne należy uznać zarzuty rażącego naruszenia przepisów postępowania polegające, w ocenie skarżącego, na przeprowadzeniu przez Sąd Apelacyjny w (...) nieprawidłowej kontroli instancyjnej, tj. naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. (zarzut z pkt 1) oraz art. 433 § 2 k.k. w zw. z art. 410 k.p.k. (zarzut z pkt 2). Wbrew twierdzeniom Autora kasacji, Sąd Apelacyjny w (...) w sposób poprawny przeprowadził kontrolę instancyjną. Pisemne uzasadnienie zaskarżonego kasacją wyroku zawiera powody rozstrzygnięcia oraz argumentację, wyjaśniającą w sposób logiczny i rzeczowy, dlaczego nie podzielono zarzutów i wniosków zawartych w apelacji obrońcy P. O., nie uchybiając wymogom

określonym w art. 433 § 2 k.p.k., a zarazem realizując wymagania przewidziane w art. 457 § 3 k.p.k. (vide s. 3-16 sporządzonego na formularzu uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku). Powyższe dotyczy wszystkich powtórzonych w kasacji zarzutów apelacyjnych dotyczących między innymi kwestii: oceny przyznania się do winy, oceny wiarygodności zeznań pokrzywdzonej E. B., oceny wiarygodności zeznań świadków M. W., H. N. i L. H., zaniechania wezwania na rozprawę świadka K. K. oraz oceny opinii sądowo-psychiatrycznej. Również bezzasadny jest zarzut z pkt 4 kasacji. Zarówno z pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu I instancji, jak i z pisemnego uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), nie wynika, aby te Sądy powzięły niedające się usunąć wątpliwości i rozstrzygnęły je na niekorzyść P. O.. W orzecznictwie dominuje pogląd, że nakaz wynikający z art. 5 § 2 k.p.k. odnosi się jedynie do wątpliwości jakie, na tle realiów konkretnej sprawy, powziął organ procesowy. Stąd dla oceny czy nie został naruszony zakaz tłumaczenia nieusuwalnych wątpliwości na niekorzyść oskarżonego nie są istotne wątpliwości zgłaszane przez stronę (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22 grudnia 2010 r., sygn. akt II KK 308/10, Legalis, z dnia 14 czerwca 2013 r., sygn. akt II KK 133/13, Legalis). Naruszenie przez sąd odwoławczy reguły *in dubio pro reo* z art. 5 § 2 k.p.k., może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy: a) sąd odwoławczy poczynił własne ustalenia faktyczne w sposób z nią niezgodny, lub b) dokonując kontroli apelacyjnej zaakceptował fakt, iż sąd pierwszej instancji powziął nieusuwalne wątpliwości i rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy, z mocy art. 535 § 3 k.p.k., rozstrzygnął jak w postanowieniu.

